

Svenska Bankföreningen

REMISSYTTRANDE

2006-03-28

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Ändring i vägtrafikregisterförordningen

Bankföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över ett förslag från Vägverket och Motorbranschens Riksförbund (MRF) om ändring av 10 kap. 1 § förordningen (2001:650) om vägtrafikregister.

Föreningen tillstyrker att förslaget genomförs, dock med vissa tillägg, och anser därutöver att ändringarna endast bör utgöra första ledet i en reform som skall syfta till att ge kreditgivarna en möjlighet till s.k. direktregistrering i vägtrafikregistret av ägarbyten i samband med återtagande av fordon. Det bör också klargöras att de föreslagna förenklingarna av proceduren gäller även i samband med återtagande av fordon från näringsidkare, inte endast konsumenter.

Förslaget

Ett fordons ägare skall vara registrerad i vägtrafikregistret, som förs av Vägverket. Ägarbyte skall anmälas till Vägverket (10 kap. 1 §) och görs, som huvudregel, skriftligen på fordonets registreringsbevis i original (3 §).

Undantagsvis kan en ny ägare registreras utan att en anmälan enligt 1 § ingivits, om det "finns någon särskild anledning" (4 §).

Problem med ägarregistrering uppkommer bl.a. när krockskadade eller reparerade fordon inte avhämtas hos reparatören och när fordon återtas av bilföretaget p.g.a. bristande betalning. Gemensamt för dessa fall är att äganderätten avses övergå till annan person än den registrerade ägaren utan dennes medverkan. Problemet är att

omregistreringen förutsätter att båda parter medverkar eller i vart fall ges tillfälle att yttra sig innan registreringen (1 §). Sådan medverkan går inte alltid att uppnå.

Förslaget innebär att den registrerade ägaren skall ges tillfälle att yttra sig ”om inte annat är föreskrivet”. När det gäller krock- och reparationsfallen skulle fordonen utan att yttrande erhållits kunna säljas enligt lagen (1985:892) om näringsidkares rätt att sälja saker som inte hämtats. Motsvarande synsätt skulle, enligt förslaget, kunna tillämpas vid fall av återtagande enligt konsumentkreditlagen. De närmare förutsättningarna skulle anges av Vägverket i särskild föreskrift.

Bankföreningens synpunkter

När det gäller ägarregistrering m.m. för krockskadade fordon och reparerade fordon som inte avhämtats och där den registrerade ägaren inte lämnat något medgivande till ägarbyte, finner Bankföreningen det naturligt att 1985 års lag tillämpas.

I fråga om återtagande av fordon som sålts på avbetalning bör följande framhållas.

Fordon som sålts på avbetalning till konsument kan återtas antingen direkt av kreditgivaren, som då vanligen anlitar ett särskilt ombud för uppgiften, eller genom handräckning enligt konsumentkreditlagen. I det senare fallet begär kreditgivaren i regel att Vägverket registrerar ny ägare med stöd av Kronofogdemyndighetens (KFM) redovisning av återtaget. Samtidigt hänvisas till den ovan nämnda undantagsregeln i 4 § vägtrafikregisterförordningen. Redovisningshandlingen i original behöver då inte företes.

När KFM inte har medverkat till återtaget vidtar ett administrativt krångligt förfarande. Kreditgivaren måste dels förete avbetalningskontraktet för Vägverket, dels i regel skriftligen redovisa omständigheterna kring ägarbytet. Vägverkets beslut kan dröja flera dagar.

Att tillämpa 1985 års lag på sistnämnda typ av fall innebär en förenkling såtillvida att en omregistrering av fordonet blir möjlig efter utgången av viss angiven tidsfrist efter ett kommunikationsförsök med den registrerade ägaren, dock först efter anmälan till Vägverket. Samtidigt är ett anmälningsförfarande tidskrävande och administrativt tungrovt. Enligt föreningens uppfattning bör det därför införas en möjlighet för kreditgivaren att utan föregående anmälan direktregistrera ägarbytet i registret. I vart fall bör en sådan möjlighet öppnas för kreditgivare som erhållit Vägverkets tillstånd härtill. Direktregistrering är tillåten när det gäller leasingfordon. Det finns enligt föreningens mening inga bärande skäl att inte tillåta detta även vid avbetalningsköp.

Bankföreningen anser vidare att förslaget att 1985 års lag skall tillämpas vid återtag av fordon sålda på avbetalning skall utvidgas till att gälla fall vid återtag från näringsidkare. Denna lag är tillämplig oavsett om den som inte hämtat godset är konsument eller näringsidkare. Vägverket/MFR har i sitt förslag endast nämnt

återtagande i konsumentförhållanden, låt vara att den föreslagna författningsändringen inte utesluter att båda fallen av återtagande täcks. Vägverket har att utfärda riktlinjer för förordningens tillämpning och det är viktigt att fallen av återtag från näringsidkare kommer att omfattas. Och likaväl som kreditgivarna bör tillåtas att direktregistrera ägarbyten i konsumentförhållanden bör denna möjlighet finnas även när det gäller återtag från näringsidkare.

Återtag av avbetalningsfordon etc. från näringsidkare har i praktiken gestaltat sig något olika beroende på om näringsidkaren är i konkurs eller inte. Konkursförvaltarna medverkar oftast till en överlåtelse av objektet. Registreringen utgör då inget problem (1985 års lag är dock inte direkt tillämplig vid konkurs).

Om fordonet däremot återtas med stöd av lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare, eller om en konkursförvaltare inte vill medverka till en överlåtelse exempelvis på den grunden att förvaltaren anser att ett återtag redan har skett, kompliceras registreringsförfarandet. I konkursfallen kräver Vägverket då i regel ändå någon form av dokumentation från en förvaltare. Och det ombud för kreditgivaren som verkställt ett återtag måste ha tillgång till alla delar av registreringsbeviset för att ett ägarbyte skall kunna registreras, något som inte alltid är möjligt.

Det nu anförda visar på önskvärdheten av att kreditgivarna ges möjlighet att vid alla former av återtagande direktregistrera ägarbytet i registret samt av att 1985 års lag får tillämpas även vid återtag från näringsidkare,. Det kan tilläggas att risken för att en registrerad ägare blir felaktigt avregistrerad torde vara liten. De institut som står under Finansinspektionens tillsyn har inget egenintresse av att registrera en ny ägare på felaktiga grunder. Om problem med registreringen uppstår finns det alltid ett giltigt avbetalningskontrakt till grund för återtagandet och ägarbytesregistreringen, varför risken för rättsförlust är obetydlig.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Ulla Lundquist

Gösta Fischer